

UZASADNIENIE w części dotyczącej oskarżonych J. W., R. W. i D. K.		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 42/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	3	
1.CZĘŚĆ WSTĘPNA		

0.1.Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 7 września 2022 roku, sygn. akt VI K 128/22

0.1.Podmiot wnoszący apelację

- # oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego
- # oskarżyciel posiłkowy
- # oskarżyciel prywatny
- # obrońca
- # oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego
- # inny

0.1.Granice zaskarżenia

0.0.1.Kierunek i zakres zaskarżenia

# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
o.o.1.Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka	

	zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

o.1.Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

1.Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

o.1.Ustalenie faktów

o.o.1.Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.	J. W.	Częściowe naprawienie szkody wyrządzonej pokrzywdzonemu T. D. przez oskarżonego J. W.. Na etapie postępowania odwoławczego naprawienie szkody nastąpiło w kwocie łącznej 5.700 złotych.	Kopie potwierżeń przekazów pocztowych i przelewów	k. 2521-2528 i k. 2535-2536

<i>o.o.1.Fakty uznane za nieudowodnione</i>				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				

o.1.Ocena dowodów

<i>o.o.1.Dowody będące podstawą ustalenia faktów</i>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
	Potwierdzenia przekazów pocztowych i przelewów k. 2521-2528 i k. 2535-2536	Kopie dokumentów nie budzą wątpliwości Sądu, a pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego nie zakwestionował ich na rozprawie odwoławczej.

<i>o.o.1.Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</i>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
	XXX	

1.STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC

ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	<p>Apelacja obrońcy oskarżonego J. W.</p> <p>Co do czynu określonego w pkt I zaskarżonego wyroku, na podstawie art. 438 pkt 1) k.p.k. zarzucono naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 189 § 3 k.k., przy prawidłowo ustalonym stanie faktycznym, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w sytuacji, gdy oskarżony zachowaniem nie wypełnił wszystkich znamion czynu określonego w tymże przepisie, co powinno doprowadzić do wyczerpania przez oskarżonego swoim zachowaniem dyspozycji wyrażonej w art. 189 § 1 k.k.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Zarzut okazał się zasadny. Faktem jest, że postępowanie oskarżonego wobec pokrzywdzonego T. D. w czasie popełnienia przestępstwa charakteryzowało się przemocą i jako takie było naganne, jednak zarówno stosowana przez niego przemoc fizyczna, jak również psychiczna (oddziaływanie na psychikę pokrzywdzonego poprzez sugestie, że nie przeżyje spotkania z oskarżonymi, straszenie, że zostaną mu odcięte palce, groźby pozbawienia życia dotyczące zarówno jego osoby, jak i jego matki) wiązały się z realizacją czynności sprawczej przestępstwa rozboju i były ukierunkowane na uzyskanie dostępu do rachunków bankowych pokrzywdzonego celem</p>		

wyprowadzenia zgromadzonych na nim środków. Nie chodziło tutaj o zadawanie ofierze naddatkowych cierpień i nie wiązało się to z samym pozbawieniem jej wolności. W tej sytuacji należało wyeliminować z opisu przypisanego oskarżonemu czynu ustalenie, iż pozbawienie wolności pokrzywdzonego łączyło się ze szczególnym udręczeniem, a w ślad za tym – z podstawy prawnej skazania należało usunąć art. 189 § 3 k.k., zaś podstawą wymiaru kary uczynić – na zasadzie art. 11 § 3 k.k. - przepis przewidujący karę najsurowszą – czyli art. 280 § 1 k.k. Należy bowiem podzielić dominujący w judykaturze pogląd, że o uznaniu, iż doszło do szczególnego udręczenia ofiary przestępstwa, kwalifikowanego z art. 189 § 3 k.k. „nie przesądza, będący jego następstwem, stopień rozstroju zdrowia pokrzywdzonego, lecz decyduje ocena sposobu podjętego wobec określonej osoby, w konkretnych okolicznościach faktycznych działania, polegającego na zadaniu pokrzywdzonemu wykraczających ponad miarę wynikającą z samego faktu pozbawienia wolności, dodatkowych cierpień fizycznych lub psychicznych” (zob. postanowienie SN z 11 czerwca 2002 r., II KKN 258/00, OSNKW 2002/9-10, poz. 70, por. też wyrok SA w Lublinie z 19 czerwca 2006 r., II AKa 166/06, KZS 2007/1, poz. 57, wyrok SA w Gdańsku z 5 listopada 2015 r. II AKa 344/15, wyrok SA w Krakowie z 31 marca 2015 r., II AKa 73/14). W tej sprawie oskarżeni spowodowali u pokrzywdzonego traumę psychiczną oraz dotkliwe fizyczne obrażenia, ale służyły one jedynie do przełamania u niego oporu w przekazaniu dostępu do pieniędzy zgromadzonych na rachunku bankowym. Nie było zamiarem sprawców dręczenie

pokrzywdzonego, czy znęcanie się nad nim. Kiedy już oskarżeni uzyskali dostęp do konta pokrzywdzonego poprzez aplikację bankową, to zaprzestali bicia pokrzywdzonego, a nawet zaczęli traktować go bardziej podmiotowo - częstowali go alkoholem i proponowali dawkę środka odurzającego, który sami zażywali. Nie sposób zatem przyjąć, aby kilkugodzinne pozbawienie wolności T. D. przez oskarżonych wiązało się ze szczególnym udręczeniem tego pokrzywdzonego.

Lp.	Zarzut	
3.2.	<p>Ewentualnie, w przypadku nie podzielenia argumentacji dotyczącej powyższej w zarzutu, na podstawie art. 438 pkt 4) k.p.k. zarzucono rażąco niewspółmierność orzeczonej względem oskarżonego kary jednostkowej pozbawienia wolności w wymiarze czterech lat pozbawienia wolności, poprzez nie oparcie zaskarżonego rozstrzygnięcia na wszystkich z sądowych dyrektyw wymiaru kary określonych w przepisie art. 53 k.k. w zw. z art. 54 § 1 k.k., co ostatecznie doprowadziło do wymierzenia oskarżonemu kary nieodpowiadającej jej celom i nieuwzględniającej w dostateczny sposób wszystkich okoliczności sprawy.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Istotnie, Sąd I instancji wymierzając oskarżonemu karę, który jest sprawcą młodocianym, nie uwzględnił regulacji art. 54 § 1 k.k. nakazującej rozważenie czynnika		

<p>wychowawczego wobec takiego sprawcy. Lektura uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego przekonuje, że okoliczność, iż oskarżony J. W. jest młodociany w świetle art. 115 § 10 k.k., uszła uwadze tego Sądu, skoro ten fakt nie został w żadnym miejscu odnotowany.</p>		
Lp.	Zarzut	
3.3.	<p>Co do czynów określonych w pkt II, na podstawie art. 438 pkt 4) k.p.k. zarzucono rażącą niewspółmierność orzeczonej względem oskarżonego kary jednostkowej pozbawienia wolności w wymiarze siedmiu lat pozbawienia wolności, poprzez nie oparcie zaskarżonego rozstrzygnięcia na wszystkich z sądowych dyrektyw wymiaru kary określonych w przepisie art. 53 k.k. w zw. z art. 54 § 1 k.k., co ostatecznie doprowadziło do wymierzenia oskarżonemu kary nieodpowiadającej jej celom i nieuwzględniającej w dostateczny sposób wszystkich okoliczności sprawy.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Jak wskazano wyżej, w odniesieniu do zarzutu drugiego skargi apelacyjnej, Sąd I instancji pominął fakt, iż oskarżony J. W. jest sprawcą młodocianym. Nie zastosował zatem dyrektywy płynącej art. 54 § 1 k.k., co doprowadziło do nierozważenia w sposób miarodajny wymiaru kary za ciąg przestępstw.</p>		
Lp.	Zarzut	

<p>3.4.</p>	<p>Niezależnie od powyższych zarzutów, ww. wyrokowi na podstawie art. 438 pkt 4) k.p.k., zarzucono rażąco niewspółmierność orzeczonej względem oskarżonego kary łącznej pozbawienia wolności w wymiarze ośmiu lat pozbawienia wolności, poprzez nie oparcie zaskarżonego rozstrzygnięcia na wszystkich z sądowych dyrektyw wymiaru kary określonych w przepisie art. 53 k.k. w zw. z art. 54 § 1 k.k., co ostatecznie doprowadziło do wymierzenia oskarżonemu kary nieodpowiadającej jej celom i nieuwzględniającej w dostateczny sposób wszystkich okoliczności sprawy.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Zarzut stanowi powielenie zarzutów i argumentów wyżej przytoczonych i omówionych. Ponadto zauważyć należy, iż zasady wymiaru kary łącznej uregulowane są w art. 85a k.k., co już obrońca pominął.</p> <p>W tym miejscu jednak należało nawiązać do sugestii obrońcy zawartej w uzasadnieniu apelacji, że dążenie oskarżonych zmierzające „niejako do wyeliminowania ze społeczeństwa jednostek, które potencjalnie mogłyby swoim zachowaniem doprowadzać do innych, nagannych czynów”, powinno stanowić okoliczność łagodzącą przy wymiarze kary, jest nie do przyjęcia. Abstrahując od tego, że oskarżeni nie sprawują wymiaru sprawiedliwości, ani nie są funkcjonariuszami organów ścigania, zauważyć należy, iż celowali oni w mężczyźni usiłujących umówić się z młodymi dziewczętami</p>		

przede wszystkim po to, aby móc ich szantażować, że ujawnią ich zamiary i w ten sposób liczyli na to, że popełnione przez nich samych przestępstwa, nie zostaną przez pokrzywdzonych ujawnione. I była to metoda skuteczna do czasu, kiedy oskarżeni popełnili przestępstwo na szkodę pokrzywdzonego T. D.. Ten pokrzywdzony nie miał oporów przed zgłoszeniem zdarzenia na Policję, zapewne przede wszystkim dlatego, iż tego rodzaju szantaż wobec niego nie byłby skuteczny, jako że w jego przekonaniu umawiał się on na spotkanie z dziewczyną, która ukończyła 15 lat. To przekonanie jest poparte wiadomością, jaką otrzymał od osoby korespondującej z nim pod nickiem (...), a która podała w wysłanej na G.-G. wiadomości, że ma 15 lat (k. 37). Teza o „szlachetnych” pobudkach oskarżonych jest tym bardziej nieprzekonująca, że najpoważniejsze dolegliwości wyrządzili oni właśnie pokrzywdzonemu T. D., który wedle wiedzy sprawców umówił się z dziewczyną, która ukończyła już 15 lat. Nie ulega bowiem wątpliwości, że to oskarżeni korespondowali z pokrzywdzonymi podszywając się pod dziewczynę występującą pod nickiem (...).

Wniosek

1. Co do czynu z pkt I - zmiana zaskarżonego wyroku, eliminacja z kwalifikacji prawnej czynu przepisu art. 189 § 3 k.k. i wymierzenie łagodniejszej kary na podstawie nowej kwalifikacji prawnej przypisanego oskarżonemu czynu;

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

ewentualnie, w przypadku nie podzielenia argumentacji dotyczącej powyższego wniosku

2. co do czynu z pkt I - zmiana zaskarżonego wyroku i wymierzenie łagodniejszej kary - w dolnej granicy ustawowego zagrożenia;

3. co do czynu z pkt II - zmiana zaskarżonego wyroku i wymierzenie łagodniejszej kary - w dolnej granicy ustawowego zagrożenia;

ewentualnie, w przypadku nie podzielenia argumentacji dotyczącej powyższych wniosków, co do kar jednostkowych

4. co do wymiaru kary łącznej określonej w pkt III - zmiana zaskarżonego wyroku i wymierzenie łagodniejszej kary łącznej - w dolnej granicy ustawowego zagrożenia;

5. zasądzenie od Skarbu Państwa wynagrodzenia za obronę oskarżonego, według norm prawem przepisanych za postępowanie I instancyjne i postępowanie odwoławcze.

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Wnioski apelacji zostały w znacznej części uwzględnione, skoro Sąd odwoławczy zmienił na korzyść oskarżonego kwalifikację prawną czynu pierwszego i w ślad za tym wymierzył łagodniejszą karę za przestępstwo ostatecznie zakwalifikowane z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 189 § 1 k.k. w zb. z art. 245 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. Za ten czyn została wymierzona kara 3 lat pozbawienia wolności. Podobnie Sąd Apelacyjny

obniżył karę za ciąg przestępstw orzeczoną w pkt II wyroku z 7 lat pozbawienia wolności do lat 6.

Na rozprawie odwoławczej obrońca sprecyzował wniosek apelacji wnosząc o wymierzenie oskarżonemu kary łącznej w wymiarze 5 lat pozbawienia wolności (k. 2550v). Karę łączną Sąd Apelacyjny ukształtował na poziomie 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności (kara łączna wymierzona przez Sąd I instancji wyniosła 8 lat). Sąd Apelacyjny nie zdecydował się na ukształtowanie kar jednostkowych w dolnej granicy ustawowego zagrożenia, ani na wymierzenie kary łącznej na zasadzie zbliżonej do absorpcji (zastosowanie pełnej absorpcji nie było możliwe w świetle aktualnego brzmienia art. 86 § 1 k.k.), z uwagi na szereg okoliczności obciążających, które przytoczył już Sąd I instancji (działanie w warunkach powrotu do przestępstwa, uczynienie z przestępstwa stałego źródła dochodu, rola jaką odgrywał ten oskarżony). Trzeba też podnieść, że prymat celów wychowawczych przy wymiarze kary wobec sprawców młodocianych nie oznacza, że należy pomijać pozostałe cele kary. Powszechnie przyjmuje się, że prymat celów wychowawczych przy wymiarze kary nie oznacza nakazu orzekania wobec sprawców młodocianych kar łagodnych i nie narzuca dyrektywy pobłażliwego traktowania takich sprawców (zob. wyrok SA w Krakowie z 15 stycznia 2003 r., II AKa 357/02, KZS 2003, z. 3, poz. 39, wyrok SA w Łodzi z 14 grudnia 2001 r., II AKa 263/00, KZS 2002 z. 5, poz. 51, wyrok SA we Wrocławiu z 6 kwietnia 1995 r., II AKr 89/95, Prok. i Pr.-wkl 1995, nr 9, poz. 20, wyrok SA w Krakowie z 16 lutego 2005 r., II AKa 19/05, OSA

2006, z. 4, poz. 21, postanowienie SN z 19 października 2010 r., II KK 224/10, Biul. PK 2010, nr 6, s. 38).

Nie ma żadnych podstaw do zasądzenia na rzecz oskarżonego od Skarbu Państwa zwrotu kosztów obrony za postępowanie przed sądami I i II instancji. Takie żądanie byłoby uprawnione jedynie w przypadku uniewinnienia oskarżonego (art. 632 pkt 2 k.p.k.), co w sprawie niniejszej nie nastąpiło.

Lp.	Zarzut	
3-5.	Apelacja obrońcy oskarżonego D. K. Orzeczenie wobec oskarżonego D. K. niewspółmiernie wysokiej kary łącznej w wymiarze 6 lat pozbawienia wolności, która to kara nie uwzględnia okoliczności łagodzących, takich jak pojednanie się z pokrzywdzonymi, przeproszenie oraz wyrażenie skruchy, a których uwzględnienie przez sąd powinno spowodować orzeczenie oskarżonemu kary łagodniejszego rodzaju.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Zarzut okazał się o tyle zasadny, iż Sąd Okręgowy pominął istotną cechę podmiotową oskarżonego, jaką jest status sprawcy młodocianego. Zatem Sąd a quo nie wymierzył kar jednostkowych, a w konsekwencji – kary łącznej w sposób respektujący dyrektywy określone w art. 53 § 1 i 2 k.k. oraz w art. 54 § 1 k.k. Sąd Apelacyjny nie akceptuje jednak całości przedstawionej w uzasadnieniu tego zarzutu		

argumentacji. W szczególności nie wytrzymuje krytyki próba przedstawienia przez obronę przestępstw popełnionych przez oskarżonych jako częściowo usprawiedliwionych okolicznością, iż pokrzywdzeni sami dopuszczali się nagannych czynów. W tym miejscu należy odesłać do wyводу poświęconego tożsamemu argumentowi podniesionemu w apelacji obrońcy oskarżonego J. W..

Lp.	Zarzut	
3.6.	Naruszenie prawa materialnego, a to poprzez zastosowanie art. 189 § 1 i 3 k.k. w sytuacji, w której w trakcie zdarzenia opisanego w punkcie I wyroku istniała fizyczna możliwość opuszczenia pomieszczenia przez poszkodowanego, a zadany przez sprawców ból w wyniku ataku wypełniał jedynie znamiona rozboju i nie mógł potęgować obawy o przyszłość poszkodowanego.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Argumentacja przedstawiona na poparcie zarzutu nie przekonuje Sądu Apelacyjnego, jednak faktem jest, że oskarżonemu nie można przypisać „szczególnego udręczenia” pokrzywdzonego T. D. z tych samych powodów, które zostały przedstawione przy omówieniu zarzutów apelacji oskarżonego J. W.. Nadużyciem natomiast jest twierdzenie obrońcy, iż pokrzywdzony miał możliwość opuszczenia pomieszczenia, w którym był przetrzymywany. Przecież oskarżeni pilnowali pokrzywdzonego, zadawali mu fizyczne obrażenia i wywierali		

<p>na niego nacisk, aby podał hasła do bankowości elektronicznej. Dopóki oskarżeni nie uzyskali dostępu do rachunku bankowego pokrzywdzonego i nie wykonali przelewów z tego rachunku, dopóty pokrzywdzony T. D. był przez nich pozbawiony wolności i nie miał możliwości opuszczenia lokalu w którym doszło do rozboju.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczonej kary łącznej wobec oskarżonego oraz orzeczenie w to miejsce kary łagodniejszej.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wniosek apelacji zasługiwał co do zasady na uwzględnienie. Co prawda, podczas rozprawy przed Sądem Apelacyjnym obrońca oskarżonego D. K. wnosił o wymierzenie mu kary łącznej w wymiarze 5 lat pozbawienia wolności (k. 2550v), to jednak Sąd ad quem zdecydował się ją orzec w wymiarze 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Taka kara jest w przekonaniu Sądu Apelacyjnego adekwatna i sprawiedliwa. W ocenie Sądu odwoławczego należało również zachować odpowiednie proporcje i gradację kar wymierzanych wszystkim oskarżonym w niniejszej sprawie.</p>		
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>	
<p>3.8.</p>	<p>Apelacja obrońcy oskarżonego R. W.</p>	<p># zasadny</p>

	Zarzucono rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności w wymiarze 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości przestępstw, jakich oskarżony się dopuścił oraz w relacji do celów, jakie kara ta powinna spełnić w zakresie prewencji szczególnej społecznego oddziaływania.	# częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Apelacja okazała się zasadna o tyle, że Sąd Okręgowy, wymierzając karę oskarżonemu R. W., powołał się na okoliczność obciążającą, której nie przypisał temu oskarżonemu w dyspozytywnej części wyroku. Chodzi mianowicie o stwierdzenie (na stronie 45 uzasadnienia wyroku), że R. W. uczynił sobie z popełniania przestępstw stałe źródło dochodu. Jednak temu oskarżonemu Sąd nie przypisał takiego ustalenia ani w opisie czynu, ani też w podstawie prawnej skazania (art. 65 § 1 k.k.). Skoro tak, to należało złagodzić wymierzoną oskarżonemu karę.		
Wniosek		
Wniesiono o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej kary wymierzonej oskarżonemu i wymierzenie oskarżonemu łagodniejszej kary pozbawienia wolności.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		

odwoławczy albo sąd kasacyjny w wypadku, w którym sąd pierwszej instancji w ogóle nie wskazał przepisów ustawy karnej składających się na kwalifikację prawną czynu – tak jak ma to miejsce w niniejszej sprawie.

Rozważając możliwość zastosowania w opisanej sytuacji regulacji art. 455 k.p.k., zauważyć należy, iż adresatem tego przepisu jest sąd. Obliguje ona do zmiany kwalifikacji prawnej sąd odwoławczy (ewentualnie sąd kasacyjny), niezależnie od zakresu zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a więc służy w istocie temu, by kwalifikacja ta odzwierciedlała opis czynu przypisanego. Odpowiednikiem tego przepisu jako instrumentu procesowego dostępnego dla stron jest możliwość podniesienia uchybienia z art. 438 pkt 1 k.p.k. w postępowaniu odwoławczym oraz z art. 523 § 1 k.p.k. w postępowaniu kasacyjnym, jako rażącego naruszenia prawa (zob. postanowienie SN z 2 grudnia 2020 r., I KK 155/20). W niniejszej sprawie żadna ze skarg apelacyjnych nie podniosła stosownego zarzutu odnoszącego się do opisanego problemu. Należy zatem podzielić pogląd wyrażany w piśmiennictwie, odnoszący się do zakresu stosowania art. 455 k.p.k., że „upoważnienie do orzekania niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oznacza, że sąd odwoławczy może poprawić wadliwą kwalifikację prawną nawet wówczas, gdy kwestia rozstrzygnięcia co do winy (a więc również co do kwalifikacji prawnej) znalazła się poza zakresem zaskarżenia, a także wówczas, gdy kwestia ta znalazła się wprawdzie w zakresie zaskarżenia, ale w środku odwoławczym nie sformułowano zarzutu, którego uwzględnienie powinno prowadzić do zmiany kwalifikacji prawnej czynu przyjętej przez sąd pierwszej instancji” (por. P. Hofmański, E. Sadzik, K. Zgryzek, Kodeks..., 2007, t. II, s. 780; J. Grajewski, Komentarz do art. 455 k.p.k., Lex 2013). Ustawodawca nakłada zatem w art. 455 k.p.k. na sąd odwoławczy obowiązek poprawienia błędnej kwalifikacji prawnej, bez zmiany ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie, niezależnie od granic zaskarżenia w środku odwoławczym, przy czym ta zmiana kwalifikacji musi się w dalszym ciągu mieścić w ramach pierwotnej skargi zawartej w akcie oskarżenia (postanowienie SN z 8 grudnia 2021r., V KK 595/21). W rozpoznawanej sprawie warunek ten jest spełniony.

Jak wcześniej podniesiono - nie ma w Kodeksie postępowania karnego przepisu, który umożliwiłby wprost sanację braku tego rodzaju, jaki zaistniał w niniejszej sprawie, tj. nieprzytoczenia przez sąd

orzekający przepisów prawa karnego materialnego określających podstawę skazania. Nie jest wystarczające opisanie czynów i ich kwalifikacji prawnej w tzw. części wstępnej wyroku, gdyż ta ma jedynie walor informacyjny. Trudno byłoby wywodzić, iż brak zamieszczenia podstawy prawnej skazania w dyspozytywnej części orzeczenia stanowi uchybienie mające charakter oczywistej omyłki pisarskiej lub redakcyjnej, podlegającej sprostowaniu w trybie art. 105 k.p.k., choć oczywiście nie można wykluczyć, że w sytuacjach ewidentnych, kiedy dochodzi do pominięcia takich elementów wyroku w trakcie np. edycji dokumentu, to instytucja sprostowania mogłaby znaleźć zastosowanie. W niniejszej sprawie nic nie wskazuje na to, aby brak zawarcia w sentencji wyroku przepisów stanowiących podstawę skazania wynikał z tego rodzaju redakcyjnych błędów. Przeciwnie, Sąd I instancji konsekwentnie pominął podstawy prawne skazania we wszystkich tych częściach dyspozytywnej części wyroku, w których przyjmował istnienie ciągów przestępstw. Powołał w tym zakresie tylko przepisy stanowiące podstawę wymiaru kary za ciągi przestępstw. Jest to zatem opuszczenie zamierzone, a nie przypadkowe (można się domyślać, iż Sąd meriti uznał, że nie ma takiej potrzeby, aby powoływać przepisy ustawy karnej objęte węzłem ciągu przestępstw), i jako takie wymaga zmiany orzeczenia w wyniku kontroli instancyjnej, a nie poprzez sprostowanie omyłki pisarskiej. Stąd zastosowanie przepisu art. 455 k.p.k. – jako najbardziej odpowiedniego pod względem funkcji, jaką ta norma ma pełnić w systemie procedury karnej – jest jak najbardziej uprawnione w rozpoznawanej sprawie.

Wszystkie te względy prowadzą do wniosku, że możliwe jest uzupełnienie przez sąd odwoławczy w wyroku skazującym, na zasadzie art. 455 k.p.k., braku polegającego na niewskazaniu podstawy prawnej skazania, pod warunkiem zachowania warunków określonych tym przepisem.

Na poparcie tej tezy można dodatkowo wskazać, że w praktyce sądowej dopuszcza się szersze stosowanie art. 455 k.p.k., niż to wynikałoby z jego literalnego brzmienia – przykładowo do korekty opisu czynu przypisanego oskarżonemu - por. wyrok SA w Katowicach z 28 września 2018 r., II AKa 355/18. Jest to stanowisko słuszne, jednak z tym zastrzeżeniem, że nie może być dokonywana na podstawie tego przepisu zmiana kwalifikacji czynu, wiążąca się z dodatkowymi ustaleniami, choćby nawet te nowe ustalenia miały

oparcie w ujawnionym w czasie rozprawy głównej materiale dowodowym (zob. wyrok SA w Krakowie z 29 października 2013 r., II AKa 182/13).	
1.ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
0.1.Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 7 września 2022 roku, sygn. akt VI K 128/22	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Wyrok, z wyjątkiem opisanych zmian, został utrzymany w mocy jako odpowiadający prawu.	
0.1.Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Rozstrzygnięcia dotyczące kwalifikacji prawnej czynów przypisanych oskarżonemu oraz kar wymierzonych za przestępstwa omówiono w odniesieniu do zarzutów apelacji.	
Zwięźle o powodach zmiany	
Wymierzając na nowo kary jednostkowe, jak również kary łączne, Sąd Apelacyjny w odniesieniu do oskarżonego J. W. uwzględnił na jego korzyść nie tylko fakt, że czyn pierwszy został zakwalifikowany w sposób bardziej dla niego korzystny, ale również wziął pod uwagę fakt, iż jest on sprawcą młodocianym w rozumieniu art. 115 § 10 k.k. i w związku z tym wymierzona kara powinna mieć walor przede wszystkim wychowawczy. Sąd odwoławczy uwzględnił również okoliczność, iż J. W. częściowo naprawił szkodę wyrządzoną pokrzywdzonemu T. D. (potwierdzenia wpłat k. 2521-2528 i k. 2535-2536). Przekonało to Sąd Apelacyjny o celowości obniżenia kar i wymierzenia	

względniejszej kary łącznej w sposób dalej idący niż w odniesieniu do pozostałych oskarżonych.

W odniesieniu do oskarżonego D. K., Sąd odwoławczy również uwzględnił fakt, iż ten oskarżony jest również sprawcą młodocianym. Spowodowało to proporcjonalne obniżenie kar jednostkowych, jak również bardziej korzystne ukształtowanie kary łącznej, która ostatecznie opiewa na 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności (w zaskarżonym wyroku wyniosła 6 lat pozbawienia wolności).

Sąd Apelacyjny uwzględnił również na korzyść wymienionych oskarżonych okoliczność, że wyrazili oni, w tzw. ostatnim słowie, skruchę (k. 2550a). Przeprosiny, które wypowiedział oskarżony D. K. wobec pokrzywdzonych, trafiły natomiast w próżnię, jako że na sali rozpraw żaden z nich nie był obecny.

W odniesieniu do R. W. obniżenie kary nastąpiło wyłącznie z powodu uwzględnienia zarzutu apelacji opartego na podstawie z art. 438 pkt 4 k.p.k. Motywy tego postąpienia zostały już omówione wyżej.

Wszyscy oskarżeni (J. W., D. K., R. W.) zasłużyli na surowe kary, albowiem zrealizowali oni przestępcze czyny w ramach ciągu przestępstw (w rozumieniu art. 91 § 1 k.k.), co stanowi samo w sobie okoliczność przemawiającą za wymierzeniem kary surowej. Tak przyjmuje się zarówno w judykaturze, jak i w doktrynie prawa karnego (zob. post. SN z 7.9.2001 r., III KO 29/01, Prok. i Pr. 2002, Nr 2, poz. 1; uchw. SN z 19.8.1999 r., I KZP 24/99, OSNKW 1999, Nr 9–10, poz. 48; podobnie post. SN z 4.2.2008 r., III KK 363/07, OSNKW 2008, Nr 4, poz. 28; A. Zoll, Glosa, s. 91; A. Michalska-Warias, Glosa, s. 106; J. Giezek, w: Giezek [red.], Kodeks karny, 2012, s. 577–579; Marek, Kodeks karny, 2005, s. 222; Ł. Pohl, w: Stefański (red.), Kodeks karny, 2018, Nb 12 do art. 91). Również pozostałe okoliczności obciążające, które omówił Sąd I instancji, należało wziąć pod uwagę, z wyłączeniem tych, które nie mogły się ostać (przypisanie oskarżonym zbrodni z art. 189 § 3 k.k., uczynienie sobie stałego źródła dochodu z popełniania przestępstw przez oskarżonego R. W.). Czyny popełnione przez wszystkich oskarżonych charakteryzuje wysoki stopień społecznej szkodliwości, jak też stopień ich winy był znaczny. Okoliczności łagodzące w postaci przyznania się do winy przez oskarżonych również zostały uwzględnione przy wymierzaniu im kar.

0.1.Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
0.0.1.Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
0.0.1.Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
0.1.Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
1.Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
IV V VI	<p>Wobec złożenia przez adwokata E. M. wniosku o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu R. W. z urzędu w postępowaniu odwoławczym oraz oświadczenia co do tego, że koszty te nie zostały pokryte w całości ani w części, Sąd Apelacyjny zasądził na rzecz obrońcy kwotę 1476 złotych brutto tytułem wynagrodzenia.</p> <p>Przepis art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. zalicza do kosztów procesu uzasadnione wydatki stron, w tym z tytułu ustanowienia w sprawie jednego obrońcy lub pełnomocnika. Zgodnie z § 11 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.) stawka minimalna za reprezentację przed sądem apelacyjnym wynosi 1200 złotych, zaś zgodnie z § 17 pkt 2 ww. rozporządzenia w sprawach, o których mowa w § 11-13 za obronę lub reprezentowanie w tym samym postępowaniu kilku osób pobiera się opłatę od każdej z tych osób.</p> <p>Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. Sąd zwolnił wszystkich oskarżonych z obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa wydatków w postępowaniu odwoławczym w całości wobec stwierdzenia, że poniesienie ich byłoby dla nich zbyt uciążliwe. Za zwolnieniem wszystkich oskarżonych w tym zakresie za etap postępowania odwoławczego przemawiają też względy słuszności, gdyż wszystkie apelacje okazały się o tyle skuteczne, że doprowadziły do opisanych wyżej zmian na ich korzyść. Sąd odwoławczy wymierzył jedynie oskarżonym opłaty za obie instancje zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jedn. Dz.U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.).</p>

1. PODPISY

Sędzia Sądu Apelacyjnego Sędzia Sądu Apelacyjnego Sędzia Sądu Okręgowego

Tomasz Grebla Tomasz Szymański Jędrzej Dessoulavy-Śliwiński

0.1.Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego J. W.		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Sąd Okręgowy w Krakowie VI Wydział Karny z dnia 7 września 2022 roku, sygn. akt VI K 128/22		
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.1.1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana

0.1. Granice zaskarżenia	
---------------------------------	--

Kolejny numer załącznika	2		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego D. K.		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Sąd Okręgowy w Krakowie VI Wydział Karny z dnia 7 września 2022 roku, sygn. akt VI K 128/22		
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany		

	w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.1.1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana

0.1. Granice zaskarżenia	
Kolejny numer załącznika	3

Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego R. W.	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Sąd Okręgowy w Krakowie VI Wydział Karny z dnia 7 września 2022 roku, sygn. akt VI K 128/22	
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej	

	orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
0.1.1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana